

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți
LINGHEA

DESCOPERĂ

FLORENȚA

CUPRINS

Introducere

Trasee ideale pentru...

Descoperă Florența

Mâncare și băutură

Cumpărături

Divertisment

Repere istorice

Sfaturi de călătorie

Cazare

Restaurante

Viața de noapte

Informații de la A la Z

Ghid de conversație

Cărți și filme

Despre ghid

Index

Trasee ideale

4	1. Piazza del Duomo	26
8	2. De la Orsanmichele	34
14	la Ponte Vecchio	42
18	3. Galeriile Uffizi	46
20	4. Bargello și Santa Croce	
22	5. De la Santa Maria Novella la San Marco	50
	6. De la Accademia la Museo Archeologico	58
100	7. Zona Piazza della Repubblica	62
106	8. Oltrarno	66
114	9. Palatul Pitti și Grădina Boboli	70
116	10. San Miniato Al Monte	74
128	11. Fiesole	78
134	12. Vilele Medici	82
	13. San Gimignano	86
136	14. Siena	88
137	15. Pisa	92

INTRODUCERE

O introducere în geografia, obiceiurile și cultura Florenței, plus informații foarte utile despre bucătăria, istoria florentină și ce puteți face în oraș.

Descoperă Florența	8
Mâncare și băutură	14
Cumpărături	18
Divertisment	20
Repere istorice	22

Privește din Piazzale Michelangelo

DESCOPERĂ FLORENȚA

Celebru pentru descoperirile din știință, literatură, artă și arhitectură, orașul-stat Florența e locul nașterii lumii moderne, ce păstrează și astăzi un aspect ce îmbină nonconformismul cu opulența, sublimul cu lumescul.

Pentru cei mai mulți, numele Florența este legat indisolubil de Renaștere, perioadă în care înflorirea extraordinară a vieții artistice și intelectuale sub conducerea familiei Medici, dublată de averea bancară imensă a orașului, făcea din oraș cel mai important centru al Europei.

FLORENȚA DE AZI

Florența contemporană este fără îndoială unul dintre cele mai frumoase muzeu în aer liber din lume, iar turismul pe care îl generează a devenit o sursă majoră de bogăție. Însă rareori este considerată un oraș în sens contemporan, poate doar când vine vorba de cumpărături. Dar și în cazul cumpărăturilor, obiectele rafinate de artizanat și accesoriile vestimentare din prezent își au în până la urmă originea în tradițiile comerciale și creative ale vechii Florențe.

Și totuși, există o altă Florență, ascunsă, care încearcă să se elibereze din corsetul istoriei și care, dincolo de aparențe, își dezvăluie identitatea de oraș modern sofisticat, actual, complex și chiar într-o anumită măsură agitat,

un oraș care în nici un caz nu este o victimă pasivă a statutului său de capitală turistică.

GEOGRAFIE ȘI AŞEZARE

Construită pe malurile râului Arno, Florența e tăiată în două de râu, partea cea mai veche a orașului întinzându-se la nord. Râul a fost și o binecuvântare și un blestem pentru oraș: pe de-o parte, a asigurat sursa de apă și o cale de transport, pe de altă parte, a provocat ocazional inundații devastatoare, cum s-a întâmplat în 1966 (pagina 11).

Trei piețe

Vechiul centru istoric este organizat în jurul a trei piaZZI sau piețe, fiecare reprezentând un centru diferit de influență. Piazza del Duomo înconjoară catedrala orașului și constituie centrul puterii spirituale. La nord de aici, se găsesc trei dintre bisericile principale ale orașului, Santa Maria Novella (în apropierea zonei evident laice din jurul gării), San Lorenzo și San Marco.

La sud de Piazza del Duomo este Piazza della Signoria, înconjurată de palazzi (palate) cu turnuri medievale

Stradă istorică

În Grădina Boboli

crenelate. Aici se află Palazzo Vecchio (Palatul Vechi), din care familia Medici a cărmuit Florența. Continuă să fie centrul puterii laice ca sediu al *Commune* (primăria).

La vest, se întinde Piazza della Repubblica, piață concepută să simbolizeze „Noua Florență” în sec. XIX, când orașul a fost pentru scurt timp capitala Italiei independente. Mai este perceptă și ca simbol al tradițiilor comerciale și de artizanat ale orașului, în apropiere aflându-se străzi comerciale de lux și filialele principale ale băncilor din oraș.

Peste Arno

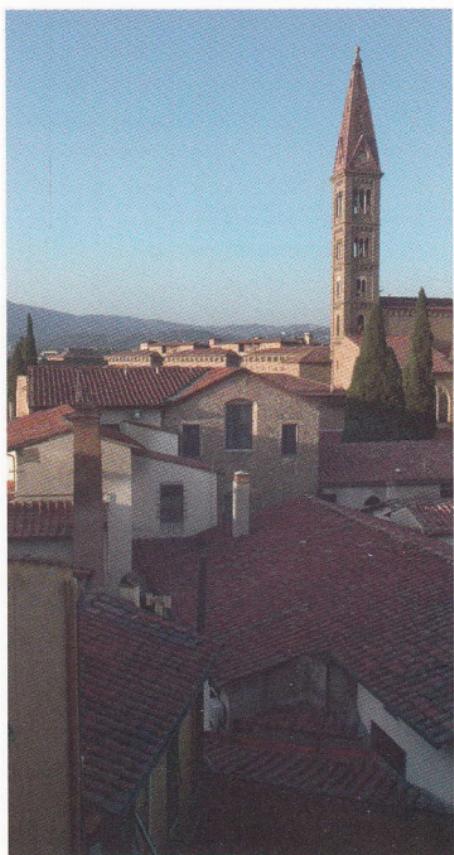
Râul nu oferă doar o deschidere bine-venită după străduțele medievale strâmte ale centrului vechi, ci este traversat și de mai multe poduri elegante, cel mai cunoscut dintre ele fiind Ponte Vecchio. Priveștile în susul și josul râului sunt deosebit de frumoase, iar promenadele care mărginesc ambele maluri – preferate pentru plimbarea de seară – îi poartă numele: Lungarno (care înseamnă „de-a lungul râului Amo”).

Pe malul de sud se află Oltrarno („peste Arno”), zonă populată mai târziu decât cea din nord. Foarte multă vreme un cartier sărac, muncitoresc, plin de ateliere, acum se află în curs de gentrificare, cu multe baruri la modă (foarte apreciat și de studenți), rămânând cu toate acestea mai degrabă în afara circuitului turistic. Zona este în

schimb dominată de palatul grandios al familiei Medici, Palazzo Pitti, dincolo de care se întinde frumoasa Grădină Boboli.

Deasupra tuturor, în vârful dealului, se află altarul primului martir creștin florentin, impunătoarea biserică San Miniato al Monte.

Acoperișuri florentine pitorești

Respect pentru oamenii și cărți

Mic și frumos

FOARTE SCURT ISTORIC

Începuturile

Primele aşezări pe locul actualei Florențe și în împrejurimi au fost ale etruscilor iubitori de pace (de la care își trage numele Toscana de azi), care au construit un oraș important pe amplasamentul actual al orașului Fiesole. Așezările au prosperat până în jurul

anului 300 î.e.n., când regiunea a intrat în sfera de influență tot mai mare a Romei. Romanii au fost cei care au întemeiat orașul Firenze în 59 î.e.n. sub forma unei *colonia* pentru veterani, căreia i-au pus numele Florentia.

Comuna

După căderea Romei, au apărut și primele semne ale orașului-stat, respec-

NU PLECAȚI DIN FLORENȚĂ FĂRĂ SĂ...

Luați micul dejun în stil florentin. Începeți ziua cu un *cappuccino* și un *cornetto* la Caffè Scudieri din Piazza di San Giovanni (nr. 19r). Această cafenea/pasticceria elegantă și cu vechime se află chiar în fața Baptisteriului, în piața de curând devenită pietonală. Pagina 33.

Urcați în vârful Domului. Luați la pas piața, admirați Baptisteriul, Campanila și bine-cunoscutul Duomo. Puteți urca cele 463 de trepte ce duc până în vârful cupolei catedralei, pentru a admira geniul ingineresc al lui Brunelleschi. Pagina 29.

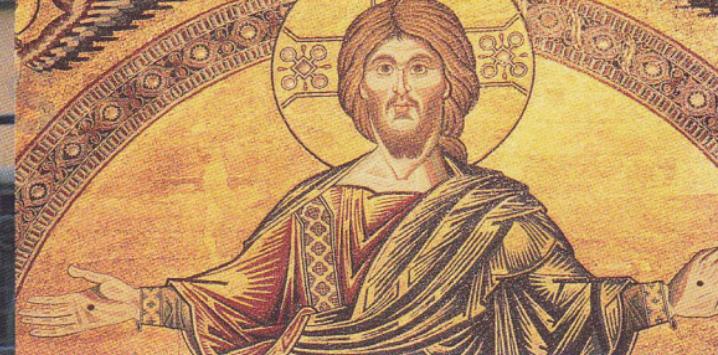
Cumpărați marochinărie florentină. Florența este famoasă pentru produsele de marochinărie, de obicei de calitate excelentă și la prețuri competitive; pentru poșete, încălțăminte și curele de piele, mergeți în piața San Lorenzo. Dacă vă simțiți cu portofelul plin, mergeți pe Via de' Tornabuoni, unde veți găsi reprezentanțele firmelor Armani, Gucci și Prada, printre multe altele. Pagina 52.

Mâncăți burtă. Luați-vă inima în dinți și încercați un sendviș cu burtă de la tărabele din Mercato Centrale. Pagina 53.

Admirați obiectele de artă și arhitectura din Piazza della Signoria. Din vremuri medievale, Piazza della Signoria a fost un important centru al vieții citadine. Deasupra ei se înalță impunătorul Palazzo Vecchio, fosta reședință a familiei Medici. Admirați diversitatea de sculpturi în aer liber, vizitați Muzeul Gucci sau așezați-vă la una dintre cafenele. Pagina 35.

Admirați capodoperele Renașterii la Galeriile Uffizi. Acest depozitar al celei mai importante colecții de artă renascentistă este de neratat, dar rezervați bilete din timp, dacă nu vreți să așteptați ore în sir la coadă. Pagina 42.

Vă delectați cu priveliștile. Bastionele Grădinii Boboli au fost proiectate de Michelangelo. Panorama cu orașul și cu peisajul toscan de dincolo de el este una dintre cele mai frumoase din Florența. O altă panoramă cu centrul orașului se poate vedea din Piazzale Michelangelo și de la biserică San Miniato. Pagina 74 și 76.

Călugăr în pauză

Mozaic din Baptisteriu

tiv instaurarea Communei și realizarea de construcții precum zidurile orașului, o catedrală și Palazzo Vecchio. Orașul nu și-a început însă ascensiunea spre o poziție dominantă decât în sec. XI–XIII, datorită înfloririi comerțului cu lână și, mai târziu, a activităților bancare.

În sec. XIV, Florența era deja cel mai bogat oraș din Europa, în ciuda faptului că se războia mai tot timpul cu vecinii săi, în special cu orașul Siena – rivalitate care continuă și azi.

Gloria Renașterii

Bogăția și numărul mare de artizani pricepuți recomandau Florența drept candidatul ideal pentru a ocupa poziția centrală între orașele Renașterii. O concentrare extraordinară de talente artistice, printre care și Giotto, Masaccio,

Pisică dormind în Florența

Uccello, Brunelleschi, Leonardo, Rafael și Michelangelo, au primit de lucru în oraș, mai ales după ce conducerea Florenței a fost preluată de familia Medici în 1434 (care va păstra puterea, cu câteva întreruperi, până în 1737).

Inundația din 1966

La 4 nov. 1966, după ce au căzut precipitații de 48 cm în 48 de ore, râul Arno s-a revărsat din albie. Treizeci și cinci de oameni au murit, 16 000 de autovehicule au fost distruse, iar sute de case au devenit de nelocuit din cauza apelor pline de mâl care au urcat la mai mult de 6 m deasupra nivelului străzii. Rezervoare de ulei pentru încălzire au fost distruse în subsolurile clădirilor, uleiul răspândindu-se în tot orașul. Apa a luat totul din muzeee, galerii, biserici și magazine de artizanat. Mii de opere de artă au fost afectate. Orașul mai suferise de pe urma inundațiilor în trecut (o inundație de proporții în fiecare secol), dar cea din 1966 a fost mai devastatoare decât oricare alta. Studenți voluntari au venit în număr mare din toată lumea să ajute armata. Restauratorii au estimat că va dura 20 de ani pentru a restaura toate obiectele de artă. Florența și-a revenit fără doar și poate; multe dintre lucrările de artă sunt înapoi la locul lor în expoziții, dar, aproape o jumătate de secol mai târziu, efortul de restaurare nu s-a încheiat încă.

Conducători străini

După moartea ultimului prinț de' Medici, Florența intră sub stăpânire habsburgică, apoi franceză. Tot în această perioadă, britanicii descoperă și ei orașul, grăbindu-se în număr mare să-i admire tezaurele de artă în cadrul aşa-numiteilor „mari tururi” ale Europei continentale. Unii au venit și au expropriat opere de artă cu care și-au împodobit casele, alții însă, fascinați de oraș, s-au stabilit aici.

Unificare și independență

În sec. XIX, când ideologia naționalistă cuprinse întreaga Europă, Toscana nu a fost nici ea imună, devenind un actor principal în *Risorgimento* (Renaștere), care a rezultat în unificarea și independența Italiei. Timp de cinci ani, în 1865–70, Florența a fost capitala nouului stat italian. În această perioadă, orașul s-a extins rapid; zidurile orașului au fost demolate și înlocuite cu o centură de bulevarduri presărate cu piețe de mari dimensiuni.

FLORENȚA ZILELOR NOASTRE

De atunci, Florența a supraviețuit fascismului lui Mussolini, distrugerilor produse de naziști, unor inundații îngrozitoare, rămânând unul dintre cele mai frumoase orașe din Europa, cu o moștenire artistică aproape de neegalat în lume. În multe privințe, Florența a rămas prizoniera modului în care a fost proiectată inițial – ca oraș medie-

val renascentist –, fiindu-i greu să facă pași necesari pentru a deveni un oraș modern, al viitorului. Senzația de înghețare în timp este întărită de felul în care vizitatorii străini și italieni, dar și florentinii, par să refuze să privească orașul altfel decât în termenii tradiționali consacrați. O bună ilustrare este proiectul arhitectului japonez Arata Isozaki de a construi o ieșire înaltă, minimalistă pentru Galeriile Uffizi, proiect care a împărțit orașul în două, criticii etice tându-l drept o „stație de autobuz” și respingându-l fără drept de apel. Proiectul a rămas „în aer”, ceea ce pune în mare impas primăria care a sponsorizat concursul de proiecte.

Fostul primar Matteo Renzi, cel care a dat un suflu proaspăt orașului

Priveliște cu râul Arno

PRIMARI MODERNI AI FLORENȚEI

În ultima vreme, Florența a adoptat schimbarea. Aceasta mulțumită lui Matteo Renzi, Tânărul care a revigorat politica apatică a orașului în 2009–14 când a fost primarul Florenței.

Progresistul Renzi a devenit președinte al provinciei Florența la 29 de ani și primar al orașului la 34 – cel mai tânăr ocupant al funcției din toate timpurile. Acesta a revitalizat viața culturală

a orașului, făcând muzeele mai accesibile vizitatorilor. A investit în transportul nepoluant. Piazza Duomo a devenit pietonală. Rețelele Wi-Fi s-au răspândit în tot orașul.

În 2014, Renzi a devenit prim-ministrul Italiei, iar locul lui a fost luat de Dario Nardella, un alt politician Tânăr. Lucrările de extindere și renovare a Galeriielor Uffizi au avansat, Museo dell'Opera del Duomo a fost redeschis, iar Teatro Niccolini și-a redeschis porțile în 2016, după 20 de ani.

SFATURI UTILE PENTRU EXPLORAREA FLORENȚEI

Piețele. Florența e împânzită de piețe în aer liber. Pentru mâncare, Mercato Centrale din Piazza del Mercato sau Mercato di Sant' Ambrogio, în Piazza Ghiberti sunt ideale. Dacă vă interesează obiectele de marochinărie, încercați la Mercato Nuovo și, mai ales, la Mercato di San Lorenzo.

Divertisment. Ca să țineți pasul cu scena culturală a Florenței, citiți Firenze Spettacolo (www.firenzespettacolo.it), revista lunară dedicată evenimentelor culturale (cu o secțiune în limba engleză) sau paginile de divertisment din *La Nazione*, ziarul regional sau secțiunea dedicată Florenței (Firenze) din *La Repubblica*. Centrul de informații pentru turiști din Via Cavour, nr. 1r (www.firenzeturismo.it) publică o listă a evenimentelor în fiecare zi.

Concertele din Grădina Boboli. În afara sezonului festivalier, vara se țin o serie de concerte în mănăstiri, piețe, biserici și chiar în Grădina Boboli. De obicei bine pro-

movate în spațiul public, aceste concerte variază în ceea ce privește calitatea, dar locurile în care se desfășoară sunt de obicei foarte pitorești.

Reședința Vasari. După mai mulți ani de restaurare, casa în care Vasari (1511–74) și-a petrecut ultimii ani din viață și-a redeschis porțile. Clădirea în sine a suferit multe modificări, însă Sala Grande (Sala Mare) a rămas la fel, decorată cu fresce de Vasari și contemporanii săi. Pentru o vizită, aveți nevoie de programare (luati legătura cu Muzeul Horne, Via dei Benci nr. 6, tel.: 055 244 661).

Fotbal în stil vechi. Piazza Santa Croce a fost folosită ca teren de fotbal încă din sec. XVI. Placa de pe Palazzo dell'Antella, la nr. 21, marchează locul în care se află cândva mijlocul terenului. De ziua Sfântului Ion (San Giovanni), pe 24 iunie, aici se joacă calcio storico („fotbal istoric”), o formă veche de fotbal destul de violentă.